

ਜੀ.ਆਰ.ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.

ਡਾ. ਕੋਐਸ ਬਿੰਦ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1989 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 7834

30 ਅਗਸਤ, 1990

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - Article 226/227—ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ) ਨਿਯਮ, 1975—ਆਰ.ਆਈ. 3 —ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ—ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਹੀਂ— ਸੰਦੇਹਪੂਰਨ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ — ਅਜਿਹੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ— ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼—ਕੀ ਟਿਕਾਉ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਸਾਲ 1986-87 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। . ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਉਸਦੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ 1986-87 ਅਤੇ ਸਾਲ 1986-87 ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ। 1987-88, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।, ਸਰਵਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭਾਰ ਹੋਇਆ। ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਪਰਾ 28)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਅਧੀਨ 'ਰਾਇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ।

(ਪਰਾ 25)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ :

1. (a) ਅਚਨਚੇਤੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ - 1। ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਿਣਾਮੀ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

P-1 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

2. (ਏ) ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ;

Dr. K. S. Thind v. The State of P' unjab & another (G. R. Majithia, J.)

- (b) ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵੰਡਣਾ;
- (c) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ;
- (d) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਾਗਤ 0 / ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਕਰੋ।

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰ. 7176 ਆਫ 1990

ਸੈਕਸ਼ਨ 151 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਐਨੇਕਿਉਰ ਆਰਐਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਸਮਝ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਜੇ.ਐਲ ਗੁਪਤਾ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ (ਵਿਕਰਾਂਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ)।

ਐਸਐਸ ਸਾਰੋ, ਸਹਾਇਕ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ AG, Pb.

ਨਿਰਣਾ

ਜੀ.ਆਰ.ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਿਤੀ 6 ਜੂਨ, 1989 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(2) ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਅਮਰੀਕਾ) ਤੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਈਕਰੋਬਾਇਓਲੋਜੀ, ਬੈਕਟੀਰੀਓਲੋਜੀ, ਵਾਇਰੋਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਐਮਐਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਐਚ.ਡੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੇਪਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ, ਯੂਐਸਏ (ਜੇਫਰਸਨ ਮੈਡੀਕਲ ਸੈਂਟਰ) ਅਤੇ ਪੀਜੀਆਈ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਅਧਿਆਪਨ ਫੈਕਲਟੀ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਐਮਡੀ ਅਤੇ ਐਮਐਸ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਪੀਜੀਆਈ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮਾਈਕਰੋਬਾਇਓਲੋਜੀ, ਵਾਇਰੋਲੋਜੀ, ਪੈਰਾਸਿਟੋਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਸਾਲ 1968 ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਕਲਾਸ I ਵਿੱਚ ਛੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਕਟੀਰੀਓਲੋਜੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੀ 'ਯੂਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ 6 ਦਸੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਪੀ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਸ. ਕਲਾਸ I ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਨੰਬਰ 977 ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ।

1987 ਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 6 ਫਰਵਰੀ, 1989 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸਬੰਧਿਤ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: -

- (i) ਡਾ. ਪੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 1970 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 3877; ਪੀ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਸ. I ਵਿੱਚ ਡਾ. ਕੇ.ਐਸ. ਬਿੰਦ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇ. ਨਾਰੰਗ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 31 ਮਈ, 1977 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਕੇ.ਐਸ. ਬਿੰਦ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਯੋਗਤਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਕੋਲ MBBS ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਡਿਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਖੋਜ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 1940 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ PCMS ਕਲਾਸ I ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ MBBS ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਡਾ. ਬਿੰਦ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਡਾ. ਬਿੰਦ ਨੂੰ ਹੜੱਪਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
- (ii) ਕਿ ਸਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਡਾ. ਬਿੰਦ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਸ. ਕਲਾਸ I ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਡਾ. ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਾ. ਬਿੰਦ ਫਿਰ 1 ਜੁਲਾਈ 1983 ਨੂੰ ਡਾ. ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 24 ਜਨਵਰੀ 1986 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੁਆਇੰਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਬਿੰਦ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਡਾ. ਬਿੰਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਐਕਸ-ਕੋਡਰ ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਲਾਭ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਖੜੋਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਡਾ. ਬਿੰਦ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਕੋਡਰ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਮਾਨ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਡੀ.ਜੇ.ਕਰ ਉਹ ਪੀ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਸ. ਕਲਾਸ I ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸੇਵਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਡਾ. ਬਿੰਦ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- (iii) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰਾਂ ਨੂੰ PCMS ਕਲਾਸ I ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

1987 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 977 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 1989 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 515 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਮਾਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਲਈ 1989 ਦਾ ਨੰਬਰ 7559। 4 ਮਈ 1989 ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: -

“ਨੋਟਿਸ.

ਅਸੀਂ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਲਪੀਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ

Dr. K. S. Thind v. The State of P ' unjab & another (G. R. Majithia, J.)

ਨੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕੋਣ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਲੂਕ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲੀਬਿਟ LPA, ਸਰਕਾਰ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ 17 ਜੁਲਾਈ, 1989 ਨੂੰ ਆਵੇਗਾ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ 1987 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 977 ਅਤੇ 1989 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 515 ਵਿੱਚ ਮੋਸ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. ' 1 ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ 6 ਜੂਨ 1989 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਅਚਨਚੇਤੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ 1987 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 977 ਅਤੇ 1989 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 515 ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲਾਨਾ ਗੋਪਨੀਯ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ. ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਸਮੇਤ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਰਵਿਸ ਵਾਈਸ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਸੇਵਾ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਬਿਹਤਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

(4) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਇਪਲੇਡ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਡਾ. ਐਚ.ਐਸ. ਅਨੇਜਾ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਮ.ਐਸ.-1, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਹੀ ਹੁੰਦਾ ਜੇ

I

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(5) ਇਸ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, 1 ਵਿੱਚ ਆਈ.ਸੀ. ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ; 1987 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 977 ਅਤੇ 1989 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 515 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇਣ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਸੇਨਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੁਧਾਰ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨੀਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਚਨਚੇਤੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਐਪ ਸਾਬਕਾ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ 'ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਨੀਤੀ ਅਤੇ *ਭਿਜ ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1)* ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਵੀਨਤਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵਜ਼ਨ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

- (i) ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਐਂਟਰੀਆਂ;
- (ii) ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ;
- (iii) ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੀਬਿਤ ਹੈ; ਅਤੇ
- (iv) 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਐਂਟਰੀਆਂ।

ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਐਂਸਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੋ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਛੇ ਐਂਸਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ: -

ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਸਾਲ

ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ

1978-79	... ਸਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।
1979-80	... ਹੋਰ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਮਾੜੇ ਸਨ। ਉਸਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸੁਹਿਰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨਾਲ।
1980-81	... ਉਸ ਦੇ ਸਾਬੀਆਂ ਭਾਵ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧ, ਸਦਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ।
1986-87	... ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨਾਲੋਂ ਗੋਲਫ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ।
1987-88	... ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਦੁਪਹਿਰ

ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ 'ਮਾੜਾ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Dr. 1C S. Thind v. The State of Punjab & another (G. R. Majithia, J.)

(6) ਸਾਲ 1986-87 ਦੀ ਏਸੀਆਰ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਸੀ ਜਾਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੀ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡਾ: ਥਿੰਦ ਨੇ 19 ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 9 ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 9 ਏ.ਸੀ.ਆਰ. ਮਾੜੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਲ 1979-80 ਅਤੇ 1986-87 ਲਈ ਏਸੀਆਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਐਂਟਰੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਰਟੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(8) ਡਾ. ਐਚ.ਐਸ. ਅਨੇਜਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ 15 ਦਸੰਬਰ 1989 ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਲ 1979-80 ਲਈ ਏ.ਸੀ.ਆਰ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਐਂਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 1986-87 ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਾਲ 1979-80 ਅਤੇ 1986-87 ਲਈ ACRS ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, — ਪੱਤਰ ਨੰ. 1-EIII-80/4094, ਮਿਤੀ 10 ਜੁਲਾਈ 1980 ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਨੰ. EIII(I) ਰਾਹੀਂ -ਪੀ.ਬੀ.-87/8210, ਮਿਤੀ 2 ਨਵੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2 ਨਵੰਬਰ, 1987 ਦੀ ਚਿੱਠੀ - ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1986-87 ਲਈ ਏਸੀਆਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਸਹਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚਪੜਾਸੀ ਦੀ ਡਾਕ-ਬੁੱਕ ਦਾ ਇੱਕ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(9) ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ) ਨਿਯਮ, 1975 ਦੇ ਨਿਯਮ 3(l)(a) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 6 ਜੂਨ, 1989 ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਉਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। :-

"3. ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ: -

(l)(a) ਢੁਕਵੀਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਕੇ, ਉਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਜਾਂ 50 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣ ਲਈ।

(1) (ਬੀ)...

(2) ...

...

..."

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ/ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਕੁਸ਼ਲ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 26 ਸਤੰਬਰ, 1975 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰੇ। ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਕੁਸ਼ਲਤਾ ਜਾਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਐਂਟਰੀਆਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹਰੇਕ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ। ਕੇਸ. ਪੱਤਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਦੂਰੀ, ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਪੱਟੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ, ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਅਤੇ - ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਪੇਖਿਕ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਅਚਨਚੇਤੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 4 ਅਗਸਤ, 1978 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ ਪਰ ਜੇਕਰ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਸੀ। ਸ਼ੱਕੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਾਫ਼ੀ ਸੇਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ

Dr. K. S. Thind v. The State of P ' unjab & another (G. R. Majithia, J.)

ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ। ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਅਚਨਚੇਤੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪੂਰਨਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(11) ਮੈਂ ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: -

ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਗਰੇਡਿੰਗ ਸਾਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਫਸਰ	Grading by the Reviewing Officer
1979-80 ਔਸਤ	ਔਸਤ
1980-81 ਔਸਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ	ਔਸਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ
1981-82 ਔਸਤ	ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਅਫਸਰ
1982-83 ਔਸਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ	ਔਸਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ
1983-84 ਔਸਤ ਤੋਂ ਉੱਪਰ	ਔਸਤ
1984-85 ਔਸਤ	ਔਸਤ
1985-86 ਕੋਈ ਏ.ਸੀ.ਆਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ, ਪਰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ 'ਤਸੱਲੀਬਖ਼ਸ਼' ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।	
1986-87 ACR ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਇੱਕ ਔਸਤ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੋਲਫ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ।
1987-88 ਔਸਤ	ਉਹ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਕੰਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
1988-89 ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ

(12) ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1986-87 ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਲ 1986-87 ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਐਂਟਰੀ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾ. ਐਚ.ਐਸ. ਅਨੇਜਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਮਿਤੀ 15 ਦਸੰਬਰ, 1989 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਲ 1986-87 ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਐਂਟਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ, ~ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ E.III(l)-Pb-87/8210', ਮਿਤੀ 2 ਨਵੰਬਰ, 1987 ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਸਹਾਇਕ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਪੜਾਸੀ ਦੀ ਡਾਕ-ਬੁੱਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ E.III(l)-Pb-87/8210, ਮਿਤੀ 2 ਨਵੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਡਾ. ਅਨੇਜਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਲ 1986-87 ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ:-

- CW1 ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਸੰਗਰ,
ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ (ਪ੍ਰਸੋਨਲ), ਪ੍ਰਸੋਨਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- CW2. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਡਾ.
ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ।
- CW3. ਡਾ.ਐਚ.ਐਸ.ਅਨੇਜਾ,
ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ,
ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।
- CW4. ਸ੍ਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਈ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸਿਹਤ-? ਸ਼ਾਖਾ, ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰੇਤ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

Dr. K. S. Thind v. The State of P' unjab & another (G. R. Majithia, J.)

(13) cw CWliri ShriITPreminChand gSangar, od ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ (Ex.C.1) ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਗਾਈਡਲੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। CW2 ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਨੇ ਤਿੰਨ ਫਾਈਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਐਕਸ.ਸੀ.2, ਸੀ.3 ਅਤੇ ਸੀ.4) ਅਤੇ ਡਾ. ਬਿੰਦ, ਐਕਸ.ਸੀ.5 ਦੇ ਏ.ਸੀ.ਆਰ. CW3 ਡਾ. ਐਚ.ਐਸ. ਅਨੇਜਾ ਨੇ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਸਫੇ 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ A ਤੋਂ A/L ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸਿਹਤ ਸ਼ਾਖਾ-1 ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ: -

“ਅਪੈਕਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਡਾ. ਬਿੰਦ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 1986-87 ਲਈ ਏ.ਸੀ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਬਿੰਦ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਚੰਗਾ ਜਾਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਹੈ। ਡਾ. ਬਿੰਦ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡਾ. ਬਿੰਦ ਨੇ 19 ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 9 ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 9 ACR ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮਾੜੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਖਰੜਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਦੁਆਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਡਰਾਫਟ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ। O.W.4 ਸ੍ਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਈ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਹੈਲਥ-1 ਸ਼ਾਖਾ, ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰੇਤ, ਨੇ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖਰੜਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ, ਸਾਬਕਾ. CW4/A, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਫਾਰਪਿਲੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ, ਸਕੱਤਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਧੇ, ਤਬਦੀਲੀ, ਸੋਧ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਾਰਡਿੰਗ ਪੱਤਰ ਲਈ ਏ, ਸਾਬਕਾ. CW4/B ਡਾ. ਅਨੇਜਾ ਨੇ ਗਲਤ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾ A ਤੋਂ A/L ਹਿੱਸਾ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦਾ ਆਚਰਣ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਇੱਥੇ ਛੱਡਦਾ ਹਾਂ। CW2 ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾ. ਕੇ.ਐਸ. ਬਿੰਦ ਦੀਆਂ ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਾਲੀ ਫਾਈਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ

ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ/ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ/ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਅੱਗੇ ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(14) CW3 ਡਾ. ਐਚ.ਐਸ. ਅਨੇਜਾ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਨੰਬਰ E.III(I)-Pb-87/8210, ਮਿਤੀ 2 ਨਵੰਬਰ, 1987 ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1986-87 ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਐਂਟਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀ 6/1 ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 10 ਮਿਤੀ 2 ਨਵੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਪੀਓਨ ਡਾਕ-ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ 2 ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਪਿੰਨ-ਪੁਆਇੰਟ ਹੈ। 1987 ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਮ, ਅਹੁਦਾ ਅਤੇ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ। ਚਪੜਾਸੀ ਦੀ ਡਾਕ-ਕਿਤਾਬ ਅਤੇ ਡਾ. ਅਨੇਜਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਸਾਲ 1986-87 ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਗੋਪਨੀਯ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਸਮੀਖਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਬੰਧਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। *ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫਿਜ਼ੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2)* ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ' ਜਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਸਿਖਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਸੀਟੀਐਮਸਾਈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: -

“ਸਿਧਾਂਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੁਪਤ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਜਾਂ, ਰਿਪੋਰਟ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ।

(2) ਏਆਈਆਰ 1979 ਐਸਸੀ 1622।

ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਰਸਮੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ

Dr. K. S. Thind v. The State of P' unjab & another (G. R. Majithia, J.)

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਕਿ ਕੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

(15) ਅਮਰ ਕਾਂਤ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (3) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਿਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ। ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਚੌਪੜਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (4), ਏਆਈਆਰ 1987 ਐਸਸੀ 948 ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ: -

"10. ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀ ਨੂੰ ਲੇਟਦੇ ਹਨ

ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

(16) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਲ 1986-87 ਲਈ ਗੁਪਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਚਨਚੇਤੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(17) ਸਾਲ 1987-88 ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਹ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਗੋਲਫ ਖੇਡਦਾ ਸੀ।

(3) ਏਆਈਆਰ 1984 ਐਸਸੀ 531.

ਪਰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਸਮੀਖਿਆ/ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ, ਚਾਲ-ਚਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਰਾਏ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਡੇਟਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਸਾਲ 1987-88 ਲਈ ਗੁਪਤ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੀ। CW2 ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਸਰਕਾਰ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਵਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ: -

ਸਾਲ 1987-88 ਲਈ ਡਾ. ਬਿੰਦ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, Ex.C.5/3, ਵੇਖੋ। ਗਵਾਹ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ/ਸਮੀਖਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, Ex.C.5/3, ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ/ਤੱਥ ਦੱਸੋ?

ਜਵਾਬ: ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ/ਤੱਥ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਸਾਲ 1986-87 ਲਈ, ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਗੁਪਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀਆਂ, ਪਰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ: -

ਹਵਾਈ ਅੰਸਤ ਅਧਿਕਾਰੀ. ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨਾਲੋਂ ਗੋਲਫ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ।'

ਉਸੇ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. C.5/1. CW2 ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡ/ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ C.5/1, ਅਤੇ ਇਹ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ: -

ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਬਕਾ. ਸੀ. 5/1, ਸਮੀਖਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(18) ਸਟੈਨ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਗਾਈਡ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ Ex.C1 ਅਤੇ ਪੈਰਾ ,13 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਅਧਿਕਾਰੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ

Dr. K. S. Thind v. The State of P ' unjab & another (G. R. Majithia, J.)

ਰਾਏ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਵਿਚਾਰੀ ਟਿੱਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕਾਲਮ "ਨੁਕਸ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ" ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਰਾਏ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਵਚਨਬੱਧ/ਗਲਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਾਏ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ "ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ" ਵਰਗੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ, ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪਾਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਇੰਦਰਾਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਚੰਗੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਉਠਾਏਗਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਸਹੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਤਹਿਤ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਗਲਤ-ਵਿਚਾਰੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏਗਾ।

(19) ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਹਾਇਕ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰੋਜ਼ ਵੀ.

ਮਦਰਾਸ- 6 ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਬਲਦੇਵ ਕਪੂਰ, ਪੀਸੀਐਸ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (5), ਏ.ਆਰ. ਦਰਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (6) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਜਨਕ ਰਾਜ ਜੈਨ (7)।

(20) ਕੇ. ਕਲਿਆਣਰਮਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਕਲਰਕ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਫਸਰ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ, "ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ" ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ, "ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ" ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ" ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸਨੂੰ "ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ" ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਟੈਕਸ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਧੇ ਟੈਕਸ ਬੋਰਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਪਤ ਦੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹਨ। ਸਬੰਧਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧੀਨ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਉਸ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(21) ਬਲਦੇਵ ਕਪੂਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ) ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੇਵਾ (ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਚੁਣੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੇ ਘਟੀਆ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਸ. ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਉਲਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ, ਨੂੰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ 27 ਮਾਰਚ, 1960 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਲਟ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

- (4) 1980(2) SLR 35.
- (5) 1980(2) SLR 309.
- (6) 1988(7) SLR 275.
- (7) ILR (1987) ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ 412.

ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੇਵਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਹਨ; ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ।

(22) ਏ.ਆਰ. ਦਰਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਗੋਪਨੀਯ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ

Ur. K. S. Thind v. The State of Punjab & another (G. R. Majithia, J.)

ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(23) ਜਨਕ ਰਾਜ ਜੈਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(24) ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਵਿਧਾਨਿਕ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਭਾਵੇਂ ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਆਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਸ.ਆਰ. ਵੈਕਟਾਰਮਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (8) ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਆਇਆ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਜਨਰਲ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਦਉੱਨਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

(8) 1979 ਐਸ.ਐਲ.ਜੀ.ਆਈ

ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 26 ਮਾਰਚ, 1976 ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਂਦਰੀ ਫਿਲਮ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਡੀ. ਵਿਆਸ ਨੇ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 56 ਦੀ ਧਾਰਾ (j)(i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਚਨਚੇਤੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ: -

“ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀਅਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ 'ਜਨਹਿਤ' ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਰੋਧੀ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸੰਕਰਮਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(2Sf5 ਸਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰਾਏ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਪਹੁਦਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ। *ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ* (9), ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਚ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:-

"ਗੁਪਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ, ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(26) ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ *ਰਿਸ਼ਿਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਬੇਟਸਟੇਟ ਐਚ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀਆਂ, ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ, ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ, ਪਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ / ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਪੱਟੀ, ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

(9) 1980(3) SLR 256.

(10) 1989(1) SLR 436.

ਡਾ. ਕੇ.ਐਸ. ਥਿੰਦ *ਬਨਾਮ* ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਜੀ. ਆਰ. ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.) ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖੀ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਜੁਨੀਅਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਵਿੱਚ।

(27) *ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ *ਰਿਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਰੋਜ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ 1986-87 ਅਤੇ 1987-88 ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ

ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੀਖਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ CW2 ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(28) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸਲਾਨਾ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਸਾਲ 1986-87 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। . ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਉਸਦੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲ 1986-87 ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹੋਵੇਗਾ। 1987-88, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰਵਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਭਾਰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜੇ. ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(29) ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ 6 ਜੂਨ, 1989 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-1) ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਰੇਕ ਦੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1,000

(30) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਲ 1988-89 ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਉਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਲੱਸ ਪੁਆਇੰਟ ਸਨ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀ ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

(31) 25 ਅਗਸਤ 1990 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮਿ. 1990 ਦਾ ਨੰਬਰ 7176 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅੱਗੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਦੇ. ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 6 ਜੂਨ, 1989 ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਕਿਲੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਦਤ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਇਸ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਿਆਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੀ.ਸੀ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਜੇ. ਐਸ. ਸੇਖੋਂ ਜੇ.

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਗਰੋਵਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1987 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 7966 .

13 ਸਤੰਬਰ, 1990

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—Article 14 ਅਤੇ 16— ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966—ਐੱਸ. 82— ਪੰਜਾਬ ਸਰਵਿਸ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ ਕਲਾਸ I, PWD (ਬਿਲਡਿੰਗ ਐਂਡ ਰੋਡਜ਼) ਸ਼ਾਖਾ ਨਿਯਮ, 1960 — Rls. 5, ਅਤੇ 9—ਅੰਤਰ- ਸੀਨੀਅਰਤਾ—ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ — ਤਰੱਕੀ—ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ ਕਲਾਸ I ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ — ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ—ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਕਲਾ ਦੇ. 14 ਅਤੇ 16 ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 14 ਜਨਵਰੀ, 1985 ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਕਲਾਸ I ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 6 ਅਤੇ 9 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 ਦੇ ਐਸ. 82(6) ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ।

(ਪਾਰਾ 11 ਅਤੇ 14)

ਟੀ.ਆਰ. ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ AIR 1987 SC 415. BM ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 1987(5) SLR 531.

(ਅਨੁਸਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)